

Европейски информационен център

Европа Директно – Пловдив

Европейски програми и проекти

Пловдив, 2015

Център „Образование за демокрация”

Проектът се осъществява от Център „Образование за демокрация“ с финансовата подкрепа на Европейския съюз.

Тази информационна брошура се разпространява
безплатно.

Europe Direct е услуга, предназначена да Ви помогне да намерите отговори на въпросите, които си задавате за Европейския съюз.

Единен безплатен номер (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Някои мобилни оператори не разрешават достъп до номера, започващи с 00 800, или могат да таксуват тези обаждания.

Информацията и мненията, отразени в справочника, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз.

РАМКОВА ПРОГРАМА ЗА ИЗСЛЕДВАНИЯ И ИНОВАЦИИ – „ХОРИЗОНТ 2020“

„Хоризонт 2020“ е нова програма, която обединява досегашните програми и инструменти, финансиращи научни изследвания и разработване на нови технологии - Седма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие, дейностите, свързани с иновациите, от Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации и Европейския институт за иновации и технологии.

Цели и приоритети на програмата:

- Приоритет 1: Високи постижения в научната област;
- Приоритет 2: Високи позиции в промишлеността;
- Приоритет 3: Обществени предизвикателства.

Допустими дейности:

1. Приоритет 1: Високи постижения в научната област

- Европейски съвет за научни изследвания (ЕНС);
- Дейности по програма “Мария Склодовска - Кюри”;
- Бъдещи и навлизащи технологии;
- Европейски научноизследователски инфраструктури.

2. Приоритет 2: Високи позиции в промишлеността:

- Базови и промишлени технологии;
- Достъп до рисков капитал;
- Иновации в малките и средните предприятия.

3. Приоритет 3: Обществени предизвикателства

- Здравеопазване, демографски промени и благосъстояние;
- Продоволствена сигурност, устойчиво селско и горско стопанство, морски и вътрешноводни изследвания и биоикономика;

- Надеждна, чиста и устойчива енергийна система;
- Интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт;
- Климат, околна среда, ресурсна ефективност и суровини;
- Приобщаващи, новаторски и мислеци европейски общества;
- Сигурни европейски общества.

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

- Високи научни постижения;
- Нови методи на работа в научната област с потенциал за големи научни постижения и улеснява проучването на търговския и социалния иновационен потенциал на научните изследвания;
- Научни публикации;
- Насърчаване за нови умения посредством отлично първоначално обучение на изследователи;
- Подхранване на високи постижения посредством трансгранична и междусекторна мобилност;
- Стимулиране високите постижения на национално равнище в обучението, мобилността и кариерното развитие на изследователите;
- Изграждането на европейски научноизследователски инфраструктури за 2020 г. и след това, увеличаване на техния иновационен потенциал и човешки ресурси, както и към укрепване на европейската политика относно научноизследователските инфраструктури;
- За повишаване на промишлената конкурентоспособност чрез стимулиране на промишлеността и особено на малки и средни предприятия (МСП) да инвестират повече в научни изследвания и иновации, включително чрез открити покани за представяне на предложения. Подходящ акцент ще бъде поставен върху проектите с малък и среден мащаб;

- Ново поколение компоненти и системи: създаване на авангардни и ефективни по отношение на енергията и ресурсите компоненти и системи за вграждане;
- Изчислителни технологии от следващото поколение: авангардни и сигурни изчислителни системи и технологии, включително изчислителни облаци;
- Интернет на бъдещето: софтуер, хардуер, инфраструктури, технологии и услуги;
- Технологии за съдържание и управление на информацията: ИКТ за цифрово съдържание, и за културни и творчески индустрии;
- Усъвършенствани интерфейси и роботи: роботика и интелигентни пространства;
- Микро- и наноелектроника и фотоника: ключови базови технологии във връзка с микро- и наноелектрониката и фотониката, обхващащи и квантови технологии;
- Разбиране на определящите фактори за здравето (включително свързани с храненето, физическата активност, пола, околната, социално-икономическата и професионалната среда и климата), насърчаване на здравословен начин на живот и на профилактика на заболяванията; разбиране на заболяванията и подобряване на диагностиката и прогнозирането; разработване на ефективни програми за профилактика и скрининг и подобро оценяване на податливостта към болести; подобряване на надзора на инфекциозните заболявания и подготвеност за борба с епидемии и възникващи болести; разработване на нови и подобри профилактични и терапевтични ваксини и лекарства; използване на методи *in-silico* в медицината с цел да се подобри управлението и прогнозирането на болести; развиване на регенеративна медицина и адаптирани лечения и лечение на болести, включително палиативна медицина; трансфер на знания в клиничната практика и новаторски дейности с променлив мащаб; подобряване на здравната информация и по-добро събиране и използване на здравни, кохортни и административни данни; анализ и техники за

стандартизирани данни; активно остаряване и самостоятелен начин на живот или живот в интелигентна заобикаляща среда; индивидуално осъзнаване и поемане на отговорност за собственото здраве; насърчаване на интегрираните грижи, включително и на психосоциални аспекти; подобряване на научните инструменти и методи в подкрепа на разработването на политики и на нуждите от регулиране; оптимизиране на ефикасността и ефективността на предоставянето на здравни грижи и намаляване на различията и неравенството по отношение на здравето чрез решения, основани на факти, и разпространение на най-добри практики, иновативни технологии и подходи;

- Повишаване на качеството и стойността на земеделските продукти, чрез предоставяне на разнообразни, устойчиви и продуктивни земеделски, включително животновъдни и горски системи, които да са ресурсно ефективни (включително нисковъглеродни, слабо зависими от външни източници и вода), опазват природните ресурси, произвеждащи по-малко отпадъци и са способни да се адаптират към променящата се среда.

Кой може да кандидатства:

- За стандартни научноизследователски проекти — обединения от поне три юридически лица. Всяко лице трябва да е установено в държава членка на ЕС или в асоциирана държава;

- За други програми — Европейски научноизследователски съвет (ЕНС), Инструмент за МСП, съфинансиране на покани за участие или програми на националния или обществения сектор, координиране и подкрепа, обучение и мобилност — минималното условие за участие е едно юридическо лице, установено в държава членка или в асоциирана държава.

Бюджет за програмния период от 7 години: 80 000 000 000 евро

Съфинансиране от ЕС: от 70% до 100 %

За контакт в България:

Министерството на Образованието и науката,

Дирекция „Наука“

Лице за контакт: Златина Карова

директор

тел: +359 9 217 647

е-mail: z.karova@mon.bg

Повече информация:

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

Програмата:

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/legal_basis/rules_participation/h2020-rules-participation_bg.pdf

**ПРОГРАМАТА ЗА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА
ПРЕДПРИЯТИЯТА И МАЛКИТЕ И СРЕДНИ
ПРЕДПРИЯТИЯ „COSME”**

Програмата до голяма степен продължава дейностите, започнали в рамката на сегашната Рамкова програма „Иновации и конкурентоспособност“ и също така осигурява приемственост с инициативите и вече предприетите действия в рамките на Програма за предприемачество и иновации (ППИ) и Програма "Подкрепа за ИКТ политики" (ИКТ-ППП).

Цели и приоритети на програмата:

- Подобряване достъпа до финансиране за МСП под формата на капиталови и дългови инструменти;
- Подобряване достъпа до пазарите за МСП в световен мащаб;
- Подобряване на рамковите условия за конкурентоспособност на предприятията;
- Насърчаване на предприемачеството.

Допустими дейности:

- Дейности за подсилване на конкурентоспособността и устойчивостта на предприятията, в частност малките и средни предприятия;
- Действия, целящи разработването на нови стратегии за конкурентоспособност;
- Инициативи, които ускоряват появата на конкурентни индустрии въз основа междусекторни дейности в зоните, характеризиращи се с висок дял на МСП и висок принос към БВП на Съюза;
- Подобряване на рамковите условия, които влияят на развитието на предприемачеството; подкрепа за бизнес среда, благоприятна за развитието и растежа на предприятията;
- Подкрепа на мерки на страните членки за изграждане на предприемаческо образование, умения и нагласи, в частност сред потенциални и нови предприемачи;
- Действия, целящи да подобрят достъпа до финансиране на МСП в техните фази на стартиране и растеж, допълващи използването на финансови инструменти от страните членки за подкрепа на МСП на национално и регионално ниво;
- Разработване на мерки за подобряване на трансгранично финансиране, подпомагайки малките и средни предприятия да интернационализират своите дейности в съответствие с законовите норми на ЕС;

- Подкрепа за информационни и комуникационни технологии;
- Действия за подобряване на достъпа на МСП до единния пазар, включително предоставяне на информация и повишаване на осведомеността;
- Улесняване на достъпа на МСП до външни пазари и укрепване на съществуващите услуги за подкрепа на тези пазари;
- Подпомагане на международното индустриално сътрудничество, включително и диалог с трети страни.

Кой може да кандидатства:

- Съществуващи предприемачи (по-конкретно: малки фирми) – по-лесен достъп до финансиране, консолидация и растеж за техния бизнес;
- Бъдещи предприемачи (включително млади хора) – оказване на помощ при устройване на техния бизнес;
- Национални, регионални и местни власти – инструменти за ефективни реформи в прилаганите политики.

Бюджет за програмния период от 7 години: 2 298 243 000 евро

За контакт в България:

Лице за контакт: Тихомира Палова, представител на Р.България в Комитета към Европейската комисия към програма COSME, Главен експерт, Дирекция "Икономически политики за насърчаване", Отдел "Иновации и предприемачество"

e-mail: t.palova@mee.government.bg,

web: <http://www.mi.government.bg/bg/themes/programa-cosme-2014-2020-1361-442.html>

Повече информация:

http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1287&qid=1444218938474&from=EN>

ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ +“

Еразъм+ има за цел повишаване на уменията и пригодността за заетост, както и модернизация на системите за образование и обучение и дейностите, насочени към младежта.

Цели и приоритети на програмата:

- Да се подобри равнището на ключовите компетентности и умения, особено по отношение на тяхната адекватност на пазара на труда и приноса им за сплотено общество;
- На равнището на образователните и обучителните институции да се насърчи подобряването на качеството, иновациите, високите постижения и интернационализацията;
- Да се насърчи развитието на европейско пространство за учене през целия живот и да се повиши информираността във връзка с това с цел да се допълнят реформите на политиките на национално равнище и да се подкрепи модернизацията на системите на образование и обучение;
- Да се засили международното измерение на образованието и обучението;
- Да се подобри преподаването и изучаването на езици и да се насърчава широкото езиково многообразие в Съюза и межкултурната осведоменост;

- Да се насърчат високите постижения в преподаването и научноизследователската дейност в областта на европейската интеграция чрез дейности по инициативата „Жан Моне“ по целия свят.

Допустими дейности:

- Образователна мобилност за граждани (КД 1);
- Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики (КД 2);
- Подкрепа за реформиране на политиките (КД 3).

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

- Мобилността на студенти от всички етапи на висшето образование, на студенти, чираци и ученици в професионалното образование и обучение;

- Мобилността на персонала в рамките на държавите по програмата;

- Стратегически партньорства между организации и/или институции, работещи в областта на образованието и обучението или други съответни сектори с цел да се разработват и изпълняват съвместни инициативи и да се насърчава ученето и обменът на опит сред равнопоставени партньори;

- Партньорства между пазара на труда и образователни и учебни институции под формата на:

- „**Алианси на познанията**“, по-специално между институциите за висше образование и пазара на труда, които имат за цел да насърчават творчеството, иновациите, ученето в процеса на работа и предприемаческия дух чрез предлагане на съответни възможности за учене, включително за разработване на нови учебни планове и педагогически подходи;

- **Секторни „алианси на уменията“** между доставчиците на услуги в областта на образованието и обучението и пазара на труда, които имат за цел да се насърчава пригодността за трудова заетост, да се спомага за създаването на нови

специфични за дадения сектор или междусекторни учебни планове, да се разработват иновативни методи за професионално образование и обучение и да се прилагат на практика инструментите на Съюза за прозрачност и признаване;

- Реализирани с помощта на информационните технологии платформи за поддръжка, които обхващат всички сектори на образованието и обучението, включително по-специално e-Twinning („електронно побратимяване“);

- Изпълнението на програмата за политиката на Съюза в областта на образованието и обучението в контекста на ОМК, както и на процесите от Болоня и Копенхаген;

- Прилагането в държавите по програмата на инструментите за прозрачност и признаване на Съюза, по-специално единната рамка на Съюза за прозрачност на професионалните квалификации и умения („Европас“), европейската квалификационна рамка (ЕКР), Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS), Европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ECVET), Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET), Европейския регистър за осигуряване на качеството (EQAR) и Европейската асоциация за осигуряване на качеството на висшето образование (ENQA), както и предоставянето на подкрепа на общите за Съюза мрежи и европейските неправителствени организации (НПО) в областта на образованието и обучението;

- Политическия диалог със съответните заинтересовани страни в Европа в областта на образованието и обучението;

- NARIC, мрежите „Евридика“ и „Euroguidance“, както и националните центрове „Европас“;

- Да насърчават в световен мащаб преподаването и научните изследвания в областта на европейската интеграция сред академичната общност, учащите и гражданите, по-

специално чрез създаването на катедри „Жан Моне“ и други академични дейности;

- Подкрепа на дейностите на академичните институции или сдружения, работещи в областта на европейската интеграция и подкрепа за знака за високи постижения „Жан Моне“;
- Насърчаване на дебатите в областта на политиката и на размяната на мнения за политически приоритети на Съюза между академичния свят и определящите политиката лица
- Европейски спортни събития с нестопанска цел;
- Подобряване на доказателствената база, необходима за разработването на политиките;
- Сътрудничество в областта на спорта.

Кой може да кандидатства:

Студенти, учащи се в системата за професионално образование, учители, университетски преподаватели, обучаващи, работещи в сферата на образованието и работещи с младежи, младежи, участващи в доброволчески дейности.

Бюджет за програмния период от 7 години: 14 700 000 евро

За контакт в България:

Център за развитие на човешките ресурси

ул. “Граф Игнатиев” 15, ет. 4

1000, София

България

тел: +359 2 91 550 10

web: www.hrdc.bg

e-mail: hrdc@hrdc.bg

Повече информация:

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1288&qid=1444219801632&from=EN>

ПРОГРАМА ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ДЕЙСТВИЯ ПО КЛИМАТА „LIFE”

Програма LIFE е финансов инструмент на ЕС за подкрепа на проекти, свързани с околната среда, опазването на природата и действията по климата.

Настоящият програмнен период е 2014-2020. Този период е разделен на два програмни периода, а именно 2014-2017 и 2018-2020. С решение на Комисията от 19.03.2014 г. беше приета Многогодишна работна програма за първия програмнен период 2014-2017.

Цели и приоритети на програмата: Новата програма има за цел да изгради стабилни партньорства между образованието и бизнеса за насърчаване на иновациите и конкурентоспособността, като същевременно насърчава заетостта, със специален акцент върху борбата с младежката безработица.

- Да допринесе за преминаване към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика с по-ефикасно използване на ресурсите, защитата и подобряването на качеството на околната среда и за спирането на загубата и възстановяването на биологично разнообразие, включително за подпомагане на мрежата „Натура 2000“ и справяне с влошаването на състоянието на екосистемите;

- Да подобрява разработването, изпълнението и прилагането на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата, както и да действа като катализатор и насърчава интегрирането и целенасоченото включване на целите, свързани с околната среда и климата, в други политики на Съюза и в практиките на обществения и частния сектор, включително чрез повишаване на капацитета на публичния и частния сектор;

- Да спомага за по-добро управление в областта на околната среда и климата на всички равнища, включително за подобро ангажиране на гражданското общество, НПО и местните участници;

- Да подпомага изпълнението на 7-мата програма за действие за околната среда.

Допустими дейности:

Програма LIFE 2014-2020 е разделена на две под-програми:

1. Под-програма за Околна среда – има три приоритетни области:

- Околна среда и ресурсна ефективност;
- Природа и биологично разнообразие;
- Управление и информация, свързани с околната среда.

2. Под-програма за действия по Климата:

- Сметчане на изменението на климата;
- Адаптация към изменението на климата;
- Управление и информация, свързани с климата.

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

- Информация и комуникации, включително кампании за повишаване на осведомеността. Отпуснатите финансови ресурси за комуникационни дейности съгласно настоящия

регламент обхващат също и институционалната комуникация относно политическите приоритети на Съюза, както и относно статуса на изпълнение и транспониране на цялото основно законодателство на Съюза в областта на околната среда и климата;

- Проучвания, наблюдения, моделиране и разработка на сценарии;
- Подготовка, изпълнение, мониторинг, проверка и оценка на проекти, политики, програми и законодателство;
- Работни срещи, конференции и срещи;
- Работа в мрежа и платформи за най-добри практики;
- Всякакви други дейности, необходими за постигане на общите цели, посочени в член .

Кой може да кандидатства:

- Всички публични и частни организации от държавите – членки на ЕС.

Бюджет за програмния период от 7 години: Общият бюджет на Програмата за периода 2014-2020 е 3 456 655 000 евро. От тях 2 592 491 250 евро са определени за под-програма Околна среда и 864 163 750 евро – за под-програмата за действия по Климата.

Съфинансиране от ЕС: от 55% до 100%

За контакт в България:

Координатори по администриране на Програма LIFE

Пламен Глогов - началник отдел "Международни програми и проекти"

Дирекция "Координация по въпросите на ЕС и международно сътрудничество"

Министерство на околната среда и водите

Адрес: 1000 София, ул. "Уилям Гладстон" № 67

Тел.: (359 2) 940 65 37

E-mail: pglogov@moew.government.bg

Росина Жмуранова - старши експерт

Отдел "Международни програми и проекти"

Дирекция "Координация по въпросите на ЕС и международно сътрудничество"

Министерство на околната среда и водите

Адрес: 1000 София ул. "Уилям Гладстон" № 67

Тел.: (359 2) 940 61 34

E-mail: r.jmouranova@moew.government.bg

Атанас Сотиров - главен експерт

Отдел „Международни програми и проекти“

Дирекция „Координация по въпросите на ЕС и международно сътрудничество“

Министерство на околната среда и водите

Адрес: 1000 София ул. "Уилям Гладстон" № 67

Тел.: (359 2) 940 61 54

E-mail: a.sotirov@moew.government.bg

Лица за контакт по отделните под-програми и приоритетни области:

Под-програма Околна среда, приоритетна област Околна среда и ресурсна ефективност и приоритетна област Управление и информация, свързани с Околната среда

Христо Стоев - държавен експерт

Отдел "Стратегия и програми за околната среда"

Дирекция "Политики по околната среда"

Адрес: 1000 София, ул. "Уилям Гладстон" № 67

Тел.: (+359 2) 940 63 45

E-mail: h.stoev@moew.government.bg

Под-програма Околна среда, приоритетна област Природа и биологично разнообразие

Айлин Хасан - главен експерт
Отдел „НАТУРА 2000“
Дирекция “Национална служба за защита на природата”
Министерство на околната среда и водите
Адрес: 1000 София, бул. “Мария Луиза” № 22
Тел.: (+359 2) 940 61 03
E-mail: ahasan@moew.government.bg

Под-програма действия по Климата

Кремена Гочева - главен експерт
Отдел „Международни програми и проекти“
Дирекция “Координация по въпросите на ЕС и международно сътрудничество”
Адрес: 1000 София, ул. “У. Гладстон” 67
Тел.: (+359 2) 940 61 74
E-mail: k.gocheva@moew.government.bg

Повече информация:

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/background/index.htm#liferegulation>

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0185:0208:BG:PDF>

ПРОГРАМА "ЗДРАВЕ ЗА РАСТЕЖ"

Цели и приоритети на програмата: Основната цел на програмата е да работи с държавите-членки, насърчавайки прилагането на иновации в здравеопазването и да увеличи устойчивостта на здравните системи, за да се подобри здравето на европейските граждани и да ги защити от трансгранични заплахи за здравето.

Допустими дейности:

- Да се допринесе за постигането на новаторски и устойчиви здравни системи;
- Подобряване на достъпа на гражданите до по-качествено и по-сигурно здравно обслужване;
- Постигане на добро здраве и профилактика на болестите;
- Защита на гражданите от трансгранични заплахи за здравето.

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

1. Съдействие за постигането на новаторски и устойчиви здравни системи:

- 1.1.Развиване на сътрудничество на равнището на ЕС при оценката на здравните технологии в контекста на Директива 2011/24/ЕС за упражняване на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване;
- 1.2.Подкрепа за внедряването на иновации в здравния сектор и въвеждането на електронно здравеопазване чрез повишаване на оперативната съвместимост на приложенията за електронно здравеопазване;
- 1.3.Подкрепа за постигане на устойчивост на работната сила в здравния сектор на ЕС чрез насърчаване на оптималното прогнозиране и планиране и успешните стратегии за наемане и задържане на работа;

- 1.4.Предоставяне на експертни познания в помощ на държавите-членки при провеждането на реформи в здравните им системи;

- 1.5.Подкрепа за Европейското партньорство за иновации в областта на активния живот на възрастните хора и остаряването в добро здраве — пилотен проект в рамките на водещата инициатива на стратегията „Европа 2020“, озаглавена „Съюз за иновации“ 17;

- 1.6.Действия, изисквани съгласно законодателството на ЕС или допринасящи за постигане на неговите цели, в областта на медицинските изделия, както и действия в съответствие със съдържащите се в законодателството за трансграничното здравно обслужване разпоредби относно електронното здравеопазване и оценката на здравните технологии;

- 1.7.Подкрепа за създаването на система от знания за здравето, включително научни комитети, която да допринесе за вземането на решения въз основа на обективни данни.

2. Подобряване на достъпа на гражданите до по-качествено и по-сигурно здравно обслужване:

- 2.1.Създаване на система за акредитация и подпомагане на Европейските референтни мрежи;

- 2.2.Подкрепа за дейности във връзка с редки заболявания, включително създаване на Европейски референтни мрежи (в съответствие с точка 2.1), информация и регистри на основата на общите критерии за акредитация;

- 2.3.Укрепване на сътрудничеството във връзка с безопасността на пациентите и качеството на здравното обслужване чрез подобряване на достъпа на пациентите до информация, обмен на най-добри практики и разработване на 17 COM(2010) 546 окончателен BG 23 BG насоки; дейности в подкрепа на грижите за хронично болни и научните изследвания, включително изготвяне на европейски насоки;

- 2.4.Разработване на насоки за по-разумното използване на антимикробни средства в хуманната медицина

и намаляване на практиките, които увеличават антимикробната резистентност;

- 2.5. Действия, изисквани съгласно законодателството на ЕС или допринасящи за постигането на неговите цели, в областта на тъканите и клетките, кръвта, органите, правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване и медицинските продукти;

- 2.6. Подкрепа за създаването на система от знания за здравето, която да допринесе за вземането на решения въз основа на обективни данни.

3. Подкрепа за постигане на добро здраве и профилактика на болестите:

- 3.1. Обмен на най-добри практики по ключови въпроси във връзка със здравето, сред които борба с тютюнопушенето, злоупотребата с алкохол и затлъстяването;

- 3.2. Подкрепа за профилактиката на хроничните заболявания, включително рак, чрез споделяне на знания и най-добри практики и разработване на съвместни дейности;

- 3.3. Действия, изисквани съгласно законодателството на ЕС или допринасящи за постигането на неговите цели, в областта на тютюневите изделия и тяхната реклама;

- 3.4. Подкрепа за създаването на система от знания за здравето, която да допринесе за вземането на решения въз основа на обективни данни.

4. Защита на гражданите от трансгранични заплахи за здравето:

- 4.1. Подобряване на подготвеността и капацитета за ответни действия при сериозни трансгранични заплахи за здравето;

- 4.2. Повишаване на капацитета за оценка на риска чрез предоставяне на допълнителни научни ресурси и експертни познания и обобщаването на съществуващите оценки;

- 4.3. Подкрепа за изграждането на капацитет срещу заплахи за здравето в държавите-членки посредством, inter

alia, подобряване на подготвеността, планирането на ответни действия и координацията, общи подходи по отношение на ваксинацията, разработване на насоки и механизми за съвместно предоставяне на медицински мерки за противодействие;

- 4.4. Действия, изисквани съгласно законодателството на ЕС или допринасящи за постигането на неговите цели, в областта на заразните болести и други заплахи за здравето; BG 24 BG;

- 4.5. Подкрепа за създаването на система от знания за здравето, която да допринесе за вземането на решения въз основа на обективни данни. По-подробно описание на евентуалното съдържание на посочените действия се съдържа в приложение I. В приложение II към настоящия регламент е посочен ориентиран списък на приложимото законодателство.

Кой може да кандидатства:

- Органи на публичната власт и органи от публичния сектор;
- Научноизследователски институции;
- Здравни институции;
- Университети;
- Висши учебни заведения;
- Предприятия.

Бюджет за програмния период от 7 години: 449 400 000 евро

Съфинансиране от ЕС: от 60% до 80%

За контакт в България:

Министерство на здравеопазването

Катя Ивкова - държавен експерт
Дирекция „Европейска координация, международни дейности
и протокол“

тел.: +359 2 9301 252;

е-mail: kgecheva@mh.government.bg

Блага Димитрова - главен експерт
о-л „УМП“, Д „МПСДП“

тел.: +359 2 9301 203;

е-mail: bdimitrova@mh.government.bg

Д-р Елвира Фотева - главен експерт
Дирекция „Здравна политика“

тел.: +359 2 9301 307;

е-mail: efoteva@mh.government.bg

Повече информация:

http://ec.europa.eu/health/programme/policy/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0282&qid=1444381248563&from=EN>

ПРОГРАМА “ЕВРОПА ЗА ГРАЖДАНИТЕ”

Програма „Европа за гражданите“ за периода 2014-2020г., е важен инструмент, чиято цел е 500-те милиона жители на Европейския съюз да получат по-активна роля в развитието на ЕС. Чрез финансиране на схеми и дейности, в които гражданите могат да участват, програмата популяризира общата история и споделените ценности на Европа и насърчава чувството на ангажираност по отношение на развитието на ЕС.

Цели и приоритети на програмата:

- Да повиши осведомеността във връзка с паметта за миналото, общата история и ценности. Целта на Съюза е да насърчава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи чрез стимулиране на дебати, размисъл и изграждане на мрежи;
- Да насърчи демократичното и гражданското участие на гражданите на равнището на Съюза. Това действие се осъществява чрез подобряване на разбирането на гражданите на процеса на създаване на политиките на ЕС и чрез осигуряване на условия за обществена и межкултурна ангажираност и доброволческа дейност на равнището на Съюза.

Допустими дейности:

По направление 1: Европейска памет за миналото:

- Свързани с разсъждения за причините за тоталитарните режими в съвременната история на Европа;
- Свързани с определящи моменти в най-новата история на Европа;
- Фокусирани върху общите ценности на ЕС.

По направление 2: Демократична ангажираност и гражданско участие:

- Побратимяване на градове;
- Мрежи от градове;
- Граждански проекти.

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

- Граждански срещи, побратимяване на градове, мрежи от побратимени градове;
- Проекти, осъществявани чрез транснационални партньорства, които включват различни видове заинтересовани лица;

- Проекти във връзка с паметта за миналото с европейско измерение;
- обмени, основани наред с другото на използването на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и/или социални медии;
- Структурна подкрепа за организации като органи, преследващи цел от общ интерес за Съюза, звена за контакт по програмата „Европа за гражданите“;
- Проучвания, насочени към въпроси, свързани с целите на програмата;
- Мероприятия на равнището на Съюза, включително конференции, възпоменания и церемонии по награждаване;
- Партньорски оценки, срещи на експерти и семинари.

Кой може да кандидатства:

- Местните власти и организации;
- Европейски изследователски организации по публична политика (мозъчни тръстове);
- Граждански групи;
- Организации на гражданското общество;
- Неправителствени организации;
- Образователни институции.

Бюджет за програмния период от 7 години: 185 000 000 евро

Съфинансиране от ЕС: от 55% до 100%

За контакт в България:

Министерство на културата

бул. “Ал. Стамболийски” 17 ет. 5, стая 512

София 1040

тел: 02/9400 895

факс: 02/9807 401

web: www.ecpbg.wordpress.com;
<https://www.facebook.com/ecpbulgaria>

Повече информация: http://ec.europa.eu/citizenship/about-the-europe-for-citizens-programme/future-programme-2014-2020/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0390&from=BG>

ПРОГРАМА „ТВОРЧЕСКА ЕВРОПА”

Творческа Европа е новата рамкова програма на Европейската комисия, която ще финансира проекти в областта на културните и творчески индустрии в периода 2014—2020 г. Програмата ще обединява настоящите програми „Култура“, „МЕДИА“ и „МЕДИА Мундус“ в обща рамка и създава изцяло нов механизъм, подобряващ достъпа до финансиране.

Цели и приоритети на програмата:

- Да увеличи капацитета на европейските културни и творчески сектори да оперират на транснационално равнище;
- Да популяризира транснационалното движение и разпространение на културни и творчески произведения и оператори, като достигне до нова аудитории в Европа и извън нея;
- Да укрепи финансовия капацитет на културните и творчески сектори, и в частност малки и средни предприятия и организации;
- Да подкрепи транснационалното политическо сътрудничество, така че да насърчи иновациите, изграждане

на публика и разработване на нови бизнес модели.

Допустими дейности:

- Проекти за трансгранично сътрудничество между културни и творчески организации в рамките на и извън ЕС;
- Мрежи, които подпомагат функционирането на културните и творческите сектори отвъд националните граници и усилват тяхната конкурентоспособност;
- Превод на художествени произведения и популяризирането им на пазарите в рамките на ЕС;
- Платформи на културни оператори, които:
  - Популяризират изгряващи таланти;
  - Насърчават представянето на европейска програма от културни и художествени произведения.
- Повишаване на капацитета и обучения за професионалисти от аудиовизуалната индустрия;
- Разработване на художествени, анимационни, документални, филми и видеоигри за европейското кино, телевизионните пазари и други платформи;
- Разпространение и продажба на аудиовизуални произведения във и извън Европа;
- Филмови фестивали, популяризиращи европейската кинематография;
- Финансиране на международна копродукция на филми.
- Развитие на публикации с цел насърчаване на филмовата грамотност и поощряване на интереса към европейската кинематография посредством широк кръг от събития.

За изпълнение на приоритетите подпрограма „МЕДИА“ предоставя подкрепа за:

- Разработването на цялостен набор от мерки за обучение, които насърчават придобиването и развиването на умения и компетенции от страна на аудио-визуалните експерти, обмена на знания и инициативите за изграждане на мрежи, в т.ч. интегрирането на цифрови технологии;

- Разработването на европейски аудио-визуални произведения, по-специално на филми и телевизионни произведения, като например художествени, документални, детски и анимационни филми, както и интерактивни произведения, като например видеоигри и мултимедийни продукти, притежаващи по-голям потенциал за трансгранично разпространение;

- Дейности, насочени към оказване на подкрепа на европейски аудио-визуални продуцентски дружества, по-специално независими продуцентски дружества, с оглед улесняване на европейските и международните съвместни продукции на аудио-визуални произведения, включително телевизионни произведения;

- Дейности, които помагат на партньорите по европейски и международни копродукции да се срещат и/или оказват непряка подкрепа за аудио-визуални произведения, които са копродукция, чрез оказване на подкрепа за международните фондове за копродукции, установени в държава, участваща в програмата;

- Улесняване на достъпа до професионални търговски прояви и пазари в аудио-визуалната сфера, както и използване на онлайн търговски инструменти в Съюза и извън него;

- Създаване на системи за подкрепа на разпространението на европейските ненационални филми чрез киноразпространението и всякакви други видове платформи, както и за международни търговски дейности, по специално изготвянето на субтитри, дублаж и аудио описание на аудио-визуалните произведения;

- Улесняване на разпространението на европейските филми по целия свят, както и на международни филми в Съюза чрез всякакви платформи за разпространение, посредством международни проекти за сътрудничество в аудио-визуалния сектор;

- Европейска мрежа от оператори на кинозалони, в чиято програма е включен значителен дял ненационални европейски филми;
- Инициативи за представяне и популяризиране на многообразието от европейски аудио-визуални произведения, включително късометражни филми като например фестивали и други събития за популяризиране;
- Дейности, насочени към стимулиране на филмовата грамотност и повишаване на познанията на публиката за европейските аудио-визуални произведения и интереса ѝ към тях, включително аудио-визуалното и кинематографичното наследство, преди всичко сред младата публика;
- Новаторски действия за изпробване на нови стопански модели и инструменти в области, които има вероятност да бъдат повлияни от въвеждането и използването на цифровите технологии.

За изпълнение на приоритети подпрограма „Култура“ предоставя подкрепа за:

- Проекти за транснационално сътрудничество с цел обединяването на културни и творчески организации от различни държави при предприемането на секторни или междусекторни дейности;
- Дейности на европейски мрежи от културни и творчески организации от различни държави;
- Дейности на организации с европейска насоченост, които допринасят за развитие на нови таланти и стимулиране на транснационалната мобилност на деятелите на културата и творчеството и на разпространението на творбите, които притежават потенциал да оказват широко въздействие върху целия сектор и осигуряват трайни ефекти;
- Превод на литературни произведения и тяхното по-нататъшно популяризиране;
- Специфични действия, насочени към това богатството и разнообразието от европейски култури да стане по-видимо, и които стимулират межкултурния диалог и взаимното

разбирателство, включително чрез награди на Съюза за култура, действието за европейски столици на културата и действието за Знак за европейско наследство.

Кой може да кандидатства:

- Държавите в процес на присъединяване, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки, ползващи се от предприсъединителна стратегия, в съответствие с общите принципи и общите условия и процедури за участието на тези държави в програмите на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения, решенията на Съвета за асоцииране или други подобни споразумения;

- Държавите, които са страни по Споразумението за ЕИП, в съответствие с посоченото споразумение;

- Конфедерация Швейцария, въз основа на двустранно споразумение, което да бъде сключено с тази държава;

- Държавите от Европейската политика за съседство, в съответствие с процедурите, установени с тези държави въз основа на рамковите споразумения, в които се предвижда тяхното участие в програмите на Съюза;

- Програмата дава възможност за сътрудничество и съвместни действия с държави, които не участват в програмата, и с международни организации, действащи в секторите на културата и творчеството като Юнеско, Съвета на Европа, ОИСР или СОИС въз основа на съвместен принос за осъществяването на целите на програмата.

Бюджет за програмния период от 7 години: 1 462 724 000 евро

Съфинансиране от ЕС: 80 %

За контакт в България:

офис Култура

Бюро ТВОРЧЕСКА ЕВРОПА България
Министерство на културата
бул. „Ал. Стамболийски“ 17
тел.: (02) 940 09 15
(02) 940 09 05
факс: (02) 980 74 01
e-mail: vesela_ko@mc.government.bg
Facebook: [facebook.com/CreativeEurope.Bg](https://www.facebook.com/CreativeEurope.Bg)

офис МЕДИА

Бюро ТВОРЧЕСКА ЕВРОПА България
с/о Национален филмов център
бул. „Дондуков“ 2 А, последен етаж
тел.: (02) 988 32 24
факс: (02) 987 53 69
e-mail: info@mediadesk.bg

Повече информация:

http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1295&from=EN>

ПРОГРАМА „ПРАВА, РАВЕНСТВО И ГРАЖДАНСТВО“

Тази програма ще допринесе за по-нататъшното развитие на област, където на половете и правата на лицата, които са залегнали в Договора, Хартата и международните конвенции за правата на човека, който се поощрява и защитени.

Програма „Права, равенство и гражданство“ на ЕС прави точно това. Тя предприема действия за укрепване на равенството между мъжете и жените, за противопоставяне на

всички форми на дискриминация и борба срещу расизма. Програмата обхваща неотложните въпроси, свързани с насилието срещу жени, младежи и деца. Другите приоритетни области включват права на детето, пълно приобщаване на ромите в европейското общество, права на потребителите и защита на личните данни.

Цели и приоритети на програмата:

- Насърчаване на недискриминацията;
- Борба с расизма, ксенофобията, хомофобията и други форми на нетърпимост;
- Насърчаване на правата на лицата с увреждания;
- Насърчаване на равенството между мъжете и жените и утвърждаване на принципа за равенство между половете;
- Предотвратяване на насилието срещу деца, младежи, жени и други рискови групи;
- Утвърждаване на правата на детето;
- Осигуряване на защита на личните данни в ЕС;
- Утвърждаване на правата, произтичащи от гражданството на ЕС;
- Спазване на правата на потребителите.

Допустими дейности:

- Аналитични дейности като събирането на данни и статистическа информация; разработването на общи методи и — по целесъобразност — показатели или ориентир за сравнение; проучвания, изследвания, анализи и допитвания; оценки; изготвянето и публикуването на насоки, доклади и образователни материали; работни срещи, семинари, експертни срещи и конференции;
- Дейности за обучение;
- Дейности за взаимно обучение, сътрудничество, повишаване на осведомеността и разпространение на резултати;

- Подкрепа за основните участници, чиито дейности допринасят за изпълнението на целите на Програмата.

Кой може да кандидатства:

- Неправителствени организации, публични органи и други организации за дейности, които подпомагат тези цели;
- Всички държави-членки, Исландия (всички специфични цели) и Лихтенщайн (само за недопускане на дискриминация, расизъм, ксенофобия, правата на хората с увреждания и на равенството между жените и мъжете)
- Държавите-членки;
- Държавите от Европейската зона за свободна търговия (ЕАСТ), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, в съответствие с това споразумение;
- Страните кандидатки, потенциалните страни кандидатки и присъединяващите се към Съюза страни в съответствие с общите принципи и общите условия за участие на тези страни в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решенията на Съвета по асоцииране или подобни споразумения.

Бюджет за програмния период от 7 години: 439 500 000 евро

Съфинансиране от ЕС: от 55% до 100 %

За контакт в България:

Министерството на правосъдието

web: <http://www.justice.government.bg/11/>

Повече информация:

http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1381&qid=1444378912537&from=EN>

ПРОГРАМА „ПРАВОСЪДИЕ“

Програма „Правосъдие“ на Европейския съюз има за цел да насърчи взаимното признаване и изграждането на взаимно доверие между държавите членки. За постигането на тази цел тя насърчава съдебното сътрудничество по гражданско правни и наказателно правни въпроси и подпомага обучението на съдии и други практикуващи юристи. Програмата също така подкрепя действията на ЕС в областта на борбата с наркотиците. Гражданското и наказателното право на ЕС обхваща широк спектър от въпроси – от несъстоятелност и медиация до права на жертвите и право на обвиняемите на справедлив съдебен процес. Програма „Правосъдие“ е приета с цел да се гарантира, че правото на Съюза се прилага изцяло и последователно. Задачата на програмата е да осигури адекватен достъп до правосъдие за хората и фирмите в цяла Европа, особено когато те живеят, работят, правят бизнес или дори са изправени пред съда в друга държава от ЕС.

Цели и приоритети на програмата:

- Съдебното сътрудничество по граждански дела, включително граждански и търговски дела, несъстоятелност, семейни въпроси и наследяването и т.н.;
- Съдебното сътрудничество по наказателно правни въпроси;

- Съдебно обучение, включително езикова подготовка на правната терминология, с оглед насърчаване на обща правна и съдебна култура;
- Ефективен достъп до правосъдие в Европа, включително и правата на жертвите на престъпления и процесуалните права в наказателните производства;
- Инициативи в областта на политиката по наркотиците (съдебно сътрудничество и за превенция на престъпността аспекти).

Допустими дейности:

- Съдебното сътрудничество по гражданско правни въпроси, включително търговски въпроси, несъстоятелност, наследяване и др.;
- Съдебното сътрудничество по наказателно правни въпроси;
- Съдебното обучение, включително езиково обучение по правна терминология;
- По-добрия достъп до правосъдие в ЕС, включително права на жертвите на престъпления и процесуални права в наказателните производства;
- Инициативи в областта на политиката по отношение на наркотиците, включително съд;

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

- Дейности за обучение;
- Взаимно обучение, дейности за сътрудничество, обмен на добри практики, партньорски проверки, за развитие на ИКТ инструменти;
- Повишаване информираността, разпространение и конференции;
- Подкрепа за основните действащи лица (ключови европейски неправителствени организации и мрежи, органи на държавите-членки за прилагане на правото на Съюза;

- Аналитични дейности (проучвания, събиране на данни, разработване на общи методологии, показатели, проучвания, подготовка на водачи и други).

Кой може да кандидатства:

- Неправителствени организации, публични органи и други организации за дейности, които подпомагат тези цели;

- Държавите-членки;

- Държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, в съответствие с това споразумение;

- Страните кандидатки, потенциалните кандидатки и присъединяващите се държави в съответствие с общите принципи и общите условия, определени за участието на тези страни в програмите на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или подобни споразумения;

- Структури и образувания със стопанска цел имат достъп до Програмата само при сътрудничество с организации с нестопанска цел или публични организации;

- Структури и образувания, които са законно установени в трети държави, различни от участващите в Програмата, по-специално държави, спрямо които се прилага Европейската политика за съседство, могат да бъдат асоциирани към дейностите по Програмата като сами поемат разходите си, ако това отговаря на целта на тези дейности;

- Комисията може да сътрудничи с международни организации съгласно условията, определени в съответната годишна работна програма. Достъп до Програмата имат международните организации, работещи в обхванати от Програмата области, в съответствие с Финансовия регламент и съответните годишни работни програми.

Бюджет за програмния период от 7 години: 378 000 000 евро

За контакт в България:

Министерство на Правосъдието:

Дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“

тел: 9237 446

web: <http://mjs.bg/>

Повече информация:

http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/justice/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1382&qid=1444379478219&from=EN>

ПРОГРАМА „ПОТРЕБИТЕЛИ“

Общата цел на Програмата е да гарантира високо равнище на защита на потребителите, да увеличи ролята им и да им отреди централно място във вътрешния пазар в рамките на цялостната стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. За тази цел Програмата ще способства за опазването на здравето, безопасността и законните и икономически интереси на потребителите, както и за утвърждаването на тяхното право на информация и образование и право да се организират с цел защита на техните интереси и подпомагане на интегрирането на интересите на потребителите в други области на политиката. Програмата следва да допълва, подкрепя и наблюдава политиките на държавите членки.

Цели и приоритети на програмата: Целта на програмата „Потребители“ е да допринесе за постигането на стратегическата цел за развиване на способността на потребителите да отстояват правата си, като същевременно им се отрежда централно място в единния пазар. За тази цел програмата ще способства за опазването на здравето, безопасността и икономическите интереси на потребителите, както и за утвърждаването на тяхното право на информация, ограмотяване и самоорганизиране с цел защита на техните интереси. Програмата ще допълва и подкрепя политиките на държавите-членки и ще следи тяхното провеждане.

Допустими дейности:

В рамките на цел 1 — безопасност:

- Научни съвети и анализ на риска, свързани със здравето и безопасността на потребителите, по отношение на нехранителни продукти и услуги, включително подкрепа за работата на независимите научни комитети, учредени с Решение 2008/721/ЕО на Комисията за създаване на съвещателна структура от научни комитети и експерти в областта на безопасността на потребителите, общественото здраве и околната среда ;
- Координация на пазарния надзор и на действията за осигуряване спазването на приложимото законодателство в областта на безопасността на продуктите в съответствие с Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата безопасност на продуктите , и действия за подобряване безопасността на услугите за потребителите;
- Поддръжка и по-нататъшно развитие на базите данни за козметични продукти.

В рамките на цел 2 — информация и ограмотяване:

- Изграждане на информационната база, която ще служи като основа при изработването на политиката в областите, засягащи потребителите;

- Подкрепа за организациите на потребителите;
- Повишаване прозрачността на потребителските пазари и на информацията за потребителите;
- Повишаване на потребителската грамотност.

В рамките на цел 3 — права и средства за защита:

- Подготовка от Комисията на законодателство и на други регулаторни инициативи в областта на защитата на потребителите, наблюдение на транспонирането от държавите-членки и последваща оценка на неговото въздействие, както и насърчаване на инициативи за съвместно регулиране и саморегулиране;
- Улесняване на достъпа и наблюдение на функционирането и ефективността на механизмите за разрешаване на спорове, с които разполагат потребителите, по специално на способите за алтернативно разрешаване на спорове, включително онлайн, както и чрез разработване и поддръжка на съответните ИТ средства.

В рамките на цел 4 — правоприлагане:

- Координиране на дейностите за надзор и контрол върху прилагането на приложимото законодателство в съответствие с Регламент (ЕО) № 2006/2004 от 27 октомври 2004 г. за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите;
- Финансово участие в съвместни действия с публично-правни организации или организации с нестопанска цел, влизащи в състава на мрежи на равнището на ЕС, предоставящи информация и помощ на потребителите, за да им се помогне да упражняват правата си и да получат достъп до подходящ механизъм за разрешаване на спорове, включително до способите за извънсъдебно разрешаване на споровете онлайн (Мрежата на европейските потребителски центрове).

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

- **Безопасност:** да се укрепи и повиши безопасността на продуктите чрез ефективно наблюдение на пазара на цялата територия на ЕС;
- **Информация и ограмотяване:** да се повиши потребителската грамотност, осведоменост и съзнание за техните права, да се разработи информационна база, която да служи като основа за политиката за защита на потребителите и да се окаже подкрепа на организациите на потребителите;
- **Права и средства за защита:** да се укрепят правата на потребителите, по-специално чрез тяхното регламентиране и подобряване на достъпа до средства за защита, в т.ч. алтернативно разрешаване на спорове (АРС);
- **Правоприлагане:** да се подкрепи реалното зачитане на правата на потребителите чрез укрепване на сътрудничеството между националните правоприлагащи органи и чрез подкрепа за потребителите със съвети.

Кой може да кандидатства:

- Страните от Европейската асоциация за свободна търговия, участващи в Европейското икономическо пространство, в съответствие с условията, установени в Споразумението за Европейското икономическо пространство;
- Трети държави, в частност присъединяващите се държави и държавите кандидатки, както и потенциалните кандидатки и държавите, спрямо които се прилага Европейската политика за съседство, в съответствие с общите принципи и общите правила и условия за участието им в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения, решенията на Съвета за асоцииране или подобни споразумения.

Бюджет за програмния период от 7 години: 188 800 000 евро

Съфинансиране от ЕС: от 50% до 95%

За контакт в България:

Министерство на правосъдието

Техническа хармонизация и политика за потребителите

Директор: Силвана Любенова

e-mail: s.lubenova@mi.government.bg

тел.: 02 940 7488, 02 940 7480

адрес: София, ул. "Славянска" №8

Повече информация:

<http://ec.europa.eu/chafea/consumers/index.html>

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0254&qid=1444380135210&from=EN>

ПРОГРАМА НА ЕС ЗА ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ИНОВАЦИИ (ЗИСИ)

Програмата за заетост и социални иновации (ЗИСИ) е инструмент за финансиране на равнище ЕС с цел стимулиране на висококачествена и устойчива заетост, гарантиране на адекватна и достойна социална закрила, борба със социалното изключване и бедността и подобряване на условията на труд. В нея са обединени три програми на ЕС, изпълнявани поотделно в периода между 2007 г. и 2013 г.: Програмата на общността за заетост и социална солидарност „ПРОГРЕС“, Европейския портал за професионална мобилност (EURES) и Европейския механизъм за микрофинансиране „Прогрес“.

Цели и приоритети на програмата:

- Засилване на собствеността на целите на ЕС и координиране действията на европейско и на национално равнище в областта на заетостта, социалните въпроси и приобщаването;
- Подпомагане на разработването на адекватни системи за социална защита и политики за трудовия пазар посредством насърчаване на доброто управление, взаимното обучение и социалните иновации;
- Модернизиране на законодателството на ЕС и гарантиране на ефективното прилагане на законодателството на ЕС;
- Насърчаване на географската мобилност и повишаване на възможностите за заетост чрез развиване на отворен пазар на труда;
- Увеличаване на предлагането и достъпността до микрофинансиране за уязвими групи и микропредприятия, и увеличаване на достъпа до финансиране за социални предприятия.

Допустими дейности:

По оста ПРОГРЕС: „Модернизиране на заетостта и социалните политики“:

- Аналитични: политически доказателства, събрани по линия на ПРОГРЕС, често пъти се използват от Европейската комисия и помагат за задействане/засилване на националния дебат на всички етапи от политическия цикъл; ПРОГРЕС помага на Комисията да осигури правилното и ефективно прилагане на законодателството на ЕС в държавите членки чрез редовен мониторинг;
- Взаимно обучение, информираност и разпространение: ПРОГРЕС подкрепя партньорски проверки за политики за социална защита и социално приобщаване в различни

държави членки на ЕС с цел улесняване на процеса на взаимно обучение, трансфер на политики и споделено разбиране и собственост върху целите на политиката на ЕС в тези области; Обменът на добри практики и опит; Вътрешна оценка на службите за обществена заетост (СОЗ);

- Подкрепа за основни действащи лица: Водещи НПО от ЕС поставят гледната точка на техните съответни целеви групи и многоаспектни въпроси в различни области на политиката.

По оста EURES: „Насърчаване на професионалната мобилност“:

- Разработването на многоезична цифрова платформа и на нейните инструменти за самообслужване за поява на свободни работни места и кандидатстване;

- Разработването на целеви схеми за мобилност (например продължаване на „Твоята първа работа с EURES“), след покани за подаване на предложения, за запълване на свободните работни места в секторите, където е установен недостиг на пазара на труда, и/или за да се помогне на работниците, които имат склонност към мобилност, когато е установена ясна икономическа необходимост;

- Разработването и дейностите на трансгранични партньорства по EURES, по-специално предоставяне на информация, консултации, услуги за назначаване на работа и набиране на персонал за трансгранични работници;

- Взаимно обучение между действащи лица по EURES и обучение на съветници на EURES, включително на съветници по трансгранично партньорство на EURES;

- Информационни и комуникационни дейности за повишаване на информираността за ползите от географската и професионалната мобилност като цяло и за дейностите и услугите, предоставяни от EURES.

По оста „Микрофинансиране и социално предприемачество“:

- Финансиране за създаване на възможности в институции за микрофинансиране;
- Инвестиции за развиващи се и разширяващи се социални предприятия, т.е. предприятия, чиято основна цел е социална, а не толкова максимално увеличаване на разпределението на печалбата за частни собственици или акционери.

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

- Обръща особено внимание на уязвимите групи, като например младите хора;
- Насърчава равенството между жените и мъжете;
- Се бори с дискриминацията;
- Стимулира висококачествена и устойчива заетост;
- Гарантира подходяща и достойна социална закрила;
- Се бори с дълготрайната безработица;
- Се бори с бедността и социалното изключване.

Кой може да кандидатства:

- Национални, регионални и местни власти;
- Служби за заетост;
- Специални органи, определени в законодателството на ЕС;
- Социалните партньори;
- Неправителствени организации;
- Институции за висше образование и изследователски институти;
- Експерти по оценяване и по оценка на въздействието;
- Национални статистически служби;
- Медиите.

Бюджет за програмния период от 7 години: 919 469 000 евро

Съфинансиране от ЕС:

оста „Прогрес“ – до 80 %

оста „EURES“ – до 95 %

оста „Микрофинансиране и социално предприемачество“ – до 100%

За контакт в България:

Министерството на труда и социалната политика на Република България

<http://www.mlsp.government.bg/index.php?section=POLICIES&P=669>

адрес: София 1051, ул. Триадица №2

тел.: +359 2 8119 432

факс: +359 2 988 44 05; +359 2 986 13 18

e-mail: mlsp@mlsp.government.bg

Повече информация:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081&langId=bg>

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0238:0252:BG:PDF>

**ПРОГРАМА "ПЕРИКЪЛ 2020" ЗА ОБМЕН, ПОМОЩ
И ОБУЧЕНИЕ ЗА ЗАЩИТА НА ЕВРОТО СРЕЩУ
ФАЛШИФИЦИРАНЕ**

Създава се многогодишна програма за действие с цел насърчаване на действия за защита и гарантиране на еврото срещу фалшифициране и свързаните с това измами „Перикъл 2020“ („Програмата“)

Цели и приоритети на програмата:

- Персонала на ведомствата, ангажирани в откриването и борбата срещу фалшифицирането, по-специално полицейски части и финансови административни структури в зависимост от техните специфични функции на национално равнище;
- Служители на разузнаването;
- Представители на националните централни банки, монетните дворове, търговските банки и други финансови посредници, по-специално по отношение на задълженията на финансовите институции;
- Съдебни служители, специализирани адвокати и представители на съдебната власт в тази област;
- Всяка друга засегната група специалисти като търговско-промишлени палати или подобни структури, които могат да осигурят достъп до малки и средни предприятия, търговци на дребно и дружества за транспортиране на пари и ценности.

Допустими дейности:

1. Обмен и разпространение на информация, по-конкретно чрез организирането на семинари и срещи, включително обучение, целеви стажове и обмен на персонал на компетентните национални органи и други подобни действия. Обменът на информация, *inter alia* е насочен към:

- Методологиите за мониторинг и анализ на икономическото и финансовото въздействие на фалшифицирането;
- Функционирането на базите данни и на системите за ранно предупреждаване;
- Използването на детекторни уреди с компютърно дублиране на данни;
- Методите за проверка и разследване;

- Научната помощ, по-специално научни бази данни и следене на технологичните новости;
- Защитата на еврото извън Съюза;
- Научноизследователски действия;
- Предоставянето на специализирани оперативен експертен опит и познания.

2. Техническа, научна и оперативна подкрепа, когато тя е необходима като част от Програмата, включваща по-специално:

- Всякакви целесъобразни мерки, водещи до съставяне на равнището на Съюза на педагогически помагала, като справочник със законодателство на Съюза, информационни бюлетени, практически ръководства, глосари и речници, бази данни, особено в областта на научната помощ или на технологичните новости)или приложения за компютърна поддръжка като софтуер;

- Съответни проучвания, които представляват интерес от мултидисциплинарна и трансгранична гледна точка;

- Разработването на механизми и методи за техническа помощ за улесняване на действията по разкриване на равнището на Съюза;

- Финансово подпомагане на сътрудничеството при операции, в които са ангажирани поне две държави, когато такова подпомагане не се предоставя по други програми на европейските институции и органи.

3. Безвъзмездни средства за финансиране на закупуването на оборудване, което да се използва от специализирани органи за борба срещу фалшифицирането за защита на еврото.

Кой може да кандидатства:

- Националните централни банки и Европейската централна банка (ЕЦБ);

- Националните центрове за анализи (НЦА) и националните центрове за анализ на монетите (НЦАМ);
- Европейския технически и научен център и монетните дворове;
- Европол, Евроюст и Интерпол;
- Националните централни служби за борба с фалшифицирането, предвидени в член 12 от Международната конвенция за премахване и преследване фабрикуването на фалшиви парични знаци, подписана в Женева на 20 април 1929 г. (14), както и другите специализирани служби за предотвратяване, разкриване и преследване на фалшифицирането;
- Специализирани органи в областта на техниката по възпроизвеждане и по удостоверяване, печатари и гравьори;
- Други органи, които предлагат специфични експертни познания, включително при нужда, такива органи от трети държави и по-специално от присъединяващите се държави и от държавите кандидатки;
- Частни субекти, които са развили и имат доказани технически познания, и екипи, специализирани в разпознаването на фалшифицирани банкноти и монети;
- Националните правоприлагащи органи, националните централни банки и издаващите институции и съдебните органи в публичния сектор;
- Търговските банки, обменни бюра и пари в брой експлоатирани производството в частния сектор.

Бюджет за програмния период от 7 години: 7 344 000 евро

Съфинансиране от ЕС: от 75% до 90%

Повече информация:

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/cash/pericles/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0331&from=BG>

ПРОГРАМА „ХЕРКУЛЕС III“

Програма Херкулес III е единствената финансова програма на ЕС специално насочена към борбата с измамите, корупцията и всички останали незаконни действия, които нанасят вреда на финансовите интереси на ЕС, като една от най-важните области на приложение е борбата с контрабандата на цигари.

Цели и приоритети на програмата:

- Подобряване на предотвратяването и разследването на измами и други незаконни дейности над настоящите нива чрез увеличаване на транснационалното и мултидисциплинарното сътрудничество;
- Повишаване на защитата на финансовите интереси на Съюза от измами чрез улесняване на обмена на информация, опит и най-добри практики, включително обмен на персонал;
- Укрепване на борбата срещу измамите и другите незаконни дейности чрез осигуряване на техническа и оперативна подкрепа за националните разследвания, и по-специално за митническите и правоприлагащите органи;
- Ограничаване на известното към настоящия момент излагане на финансовите интереси на Съюза на риск от измами, корупция и други незаконни дейности, с оглед ограничаване на развитието на незаконна икономика в ключови рискови области като организирани измами, включително контрабанда и фалшифициране на цигари;
- Повишаване на степента на развитие на специфичната правна и съдебна защита на финансовите интереси на Съюза от измами чрез насърчаване на сравнителноправния анализ.

Допустими дейности:

- Предоставяне на специализирана техническа помощ за компетентните органи на държавите членки;
- Организиране на целево специализирано обучение и семинари за обучение в областта на анализа на риска, както и, по целесъобразност, конференции;
- И всяко друго действие: да се проучат мненията, нагласите и поведението на гражданите на ЕС във връзка с контрабандата на цигари, потреблението на контрабандни цигари и "евтини белите" и да потърсят своите възгледи относно действията, които трябва да бъдат предприети на равнище ЕС, за да се справят с тези проблеми по подходящ начин.

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

1. Предоставяне на специализирана техническа помощ за компетентните органи на държавите членки посредством едно или повече от изброените по-долу действия:

- Предоставяне на специфични познания, специализирано и технически усъвършенствано оборудване и ефективни инструменти в областта на информационните технологии (ИТ), които улесняват транснационалното сътрудничество и сътрудничеството с Комисията;
- Осигуряване на необходимата подкрепа и улесняване на разследванията, и по-специално сформиранието на съвместни екипи за разследване и организирането на трансгранични операции;
- Подпомагане на капацитета на държавите членки за съхранение и унищожаване на конфискувани цигари, както и независими аналитични услуги за анализа на конфискуваните цигари;
- Увеличаване на обмена на персонал по конкретни проекти, и по-специално в областта на борбата срещу контрабандата и фалшифицирането на цигари;

- Предоставяне на техническа и оперативна подкрепа на правоприлагащите органи на държавите членки в борбата им срещу незаконни трансгранични дейности и измами, засягащи финансовите интереси на Съюза, включващи по-специално подкрепа за митническите органи;

- Изграждане на капацитет в областта на информационните технологии в участващите държави чрез разработване и предоставяне на специфични бази данни и ИТ инструменти, които улесняват достъпа и анализа на данни;

- Увеличаване на обмена на данни, разработване и предоставяне на ИТ инструменти за разследванията и осъществяване на наблюдение върху разузнавателните дейности.

2. Организиране на целево специализирано обучение и семинари за обучение в областта на анализа на риска, както и, по целесъобразност, конференции с една или повече от следните цели:

- Допълнително задълбочаване с цел по-добро разбиране на механизмите на Съюза и националните механизми;

- Обмен на опит и най-добри практики между съответните органи в участващите държави, включително специализираните правоприлагащи служби, както и с представителите на международни организации;

- Координиране на дейностите на участващите държави и представителите на международните организации;

- Разпространение на знания, по-специално относно по-доброто идентифициране на риска за целите на разследването;

- Разработване на научноизследователски дейности на високо равнище, включително проучвания;

- Подобряване на сътрудничеството между практикуващите и представителите на академичните среди;

- Допълнително повишаване на информираността на съдебната власт и други клонове на юридическата професия относно защитата на финансовите интереси на Съюза.

3. Други дейности:

- Целта ще бъде да се проучат мненията, нагласите и поведението на гражданите на ЕС във връзка с контрабандата на цигари, потреблението на контрабандни цигари и "евтини белите" и да потърсят своите възгледи относно действията, които трябва да бъдат предприети на равнище ЕС, за да се справят с тези проблеми по подходящ начин;

- Действието се състои в сключване на специфичен договор съгласно рамковия договор, сключен от Комисията за Проучване на Евробарометър. Специфичният договор ще плащат за включването на редица въпроси по тази тема в проучването на Евробарометър, което ще стартира през пролетта на 2015 г.

Кой може да кандидатства:

- Присъединяващи се държави, страни кандидатки и потенциални кандидатки, които се ползват от предприсъединителна стратегия, в съответствие с общите принципи и общите условия за участие на тези държави и страни в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения, решения на Съвета по асоцииране или подобни споразумения;

- Страни — партньори по европейската политика за съседство, при условие че тези държави са постигнали достатъчно ниво на сближаване на съответното законодателство и административни методи с тези на Съюза. Въпросните страни партньори участват в Програмата при спазване на клаузите, които ще бъдат определени с тези държави след сключването на рамкови споразумения относно тяхното участие в програмите на Съюза;

- Държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които участват в Европейското икономическо пространство (ЕИП) в съответствие с условията, заложиени в Споразумението за Европейското икономическо пространство;

- Национални или регионални административни структури;

- Научноизследователски и образователни институти;

- Неправителствени организации.

Бюджет за програмния период от 7 години: 104 918 000 евро

Съфинансиране от ЕС: от 80 % до 90 %

За контакт в България:

Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ (АФКОС) към Министерство на вътрешните работи:

За контакти с дирекция АФКОС - МВР:

тел.: +359 2 940 14 45

факс +359 2 983 35 21

е-mail: afcosbg@mvr.bg

адрес за кореспонденция:

гр. София 1000, пл. "Света Неделя" № 6.

web: <http://afcos.bg/>

Дирекция „Икономическа и финансова политика“ към Министерство на финанси

адрес: ул. "Г. С. Раковски" 102

1040 София, България

Тел.: + 359 2 9859 2430

e-mail: ecfinpol@minfin.bg

Повече информация:

http://ec.europa.eu/anti_fraud/policy/hercule-iii/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0250&from=EN>

ПРОГРАМА „ФИСКАЛИС 2020”

Програмата „Фискалис 2020“ подпомага данъчното сътрудничество в ЕС, насочено към повишаване компетентността на човешките ресурси и изграждане на електронна данъчна администрация.

Цели и приоритети на програмата: да помогне за запознаването на всички данъчни служители с общностното право, да осигури широко и ефективно сътрудничество между държавите и Европейската комисия и да подобри дейността на администрацията.

- Да се бори срещу данъчните измами, укриването на данъци и избягването на данъчно облагане, по-специално чрез засилване на ефективното и ефикасно административно сътрудничество и обмен на информация;

- Да допринесе за намаляване на административната тежест за данъчните администрации разходите за съответствие за данъчнозадължени лица;

- Да работи за ефективна данъчна администрация, по-специално по отношение на данъчната спазване и административния капацитет на данъчните администрации;

- Засилване последователно прилагане и изпълнение на политиката на Съюза данък;

- Да се засили сътрудничеството с международни организации, други правителствени органи, от трети страни,

икономически оператори и техни организации с видете, за да се бори срещу данъчните измами, укриването на данъци и избягването на данъчно облагане и по-специално от засилване на ефективното и ефикасно административно сътрудничество и обмен на информация, повишаване на събираемостта на данъците и увеличаване на данъчната администрация.

Допустими дейности:

- Съвместни действия, преследващи обмена на знания и добри практики между данъчните служители от участващите страни;
- Европейската Information Systems (EIS) 8 улесняване на обмена на информация и достъп до обща информация;
- Дейности за обучение, водещи до изграждането на човешки правоспособност за данъчни служители в цяла Европа;
- Експертни екипи са структурирани форми на сътрудничество, обединяване опит и / или свързани с конкретни оперативни дейности. Те могат да бъдат създадени с непостоянни или постоянен характер и могат да получат подпомагане, като например онлайн услуги за съвместна работа, административна помощ и за инфраструктура и оборудване съоръжения да са в основата на реализацията и успеха на дадено действие;
- Действия за изграждане на капацитет в публичната администрация ще подкрепят данъчните власти, че са изправени пред особени затруднения, било то липсва знание, опит, организационни или други неизправности, които могат да бъдат преодолени чрез tailormade действия за подкрепа, предоставени от колегите страни и или длъжностни лица на Комисията.

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя:

- Семинари и работни срещи;
- Проектни групи;

- Комуникация и обмен на информация;
- Обмен на служители;
- Работни посещения, организирани от участващите страни или трета страна да позволи на служителите да придобие или увеличи тяхната компетентност или познания в областта на данъчното облагане;
- Проучвания;
- Многостранни проверки, съвместни одити и други дейности;
- Многонационален контрол и стажове.

Кой може да кандидатства:

- Служители в данъчната и митническата администрация на държавите членки на ЕС;
- Служители в данъчната и митническата администрация на страните кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС.

Бюджет за програмния период от 7 години: 234 300 000 евро

Съфинансиране от ЕС: 100 %

За контакт в България:

Национална агенция по приходите

дирекция „Международно сътрудничество и европейски въпроси”,

тел: +359 2 98 59 30 41

e-mail: fiscalis@nra.bg,

Агенция „Митници”

дирекция „Международни отношения”, отдел „Европейски отношения”

тел.: +359 2 98 59 40 27

e-mail: fiscalis.excise@customs.bg

web: www.nap.bg

Повече информация:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/fiscalis_programme/fiscus/index_en.htm

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1286&qid=1444380548796&from=EN>

ПРОГРАМА „ЕВРОСТАРС 2”

Програма ЕВРОСТАРС е съвместна инициатива на ЕВРИКА и Европейската комисия (ЕК) по линия на 7-ма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие на ЕС (7РП).

Цели и приоритети на програмата: да осигури финансиране за пазарно ориентирани научни изследвания и експериментално развитие с активното участие на малки и средни предприятия, осъществяващи научно-развойна дейност.

Допустими дейности:

- Във всяка една област на науката и техниката (само за граждански цели) – научно-изследователски проекти и проекти за техническа осъществимост.

Кой може да кандидатства:

- Юридически лица, регистрирани в България:

- Предприятия, регистрирани по смисъла на Търговския закон;
- Изследователски организации;
- Висши училища;
- Млади иновативни компании също могат да получат субсидия при условие че тяхната разходна година е най-малко 15% от общите разходи за дейността им през най-малко една година от трите години, предшестващи предоставянето на помощта.

Бюджет за програмния период от 7 години: 284 000 000 евро

Съфинансиране от ЕС: от 25 % до 80 %

За контакт в България:

Координатор на ЕВРИКА и съвместна програма Евростарс за България

Богдана Ваташка-Анави

тел. 02/940 7943

е-mail: b.vatashka@sme.government.bg

web: <http://www.sme.government.bg/>

Повече информация: <https://www.eurostars-eureka.eu/about-eurostars/what-is-eurostars>

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014D0553&qid=1444380667579&from=EN>

ПРОГРАМА ЗА ПРИЛАГАНЕ И ЕКСПЛОАТИРАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ НАВИГАЦИОННИ САТЕЛИТНИ СИСТЕМИ „ГАЛИЛЕО”

Европейските програми за спътникова навигация „Галилео“ и EGNOS обхващат всички дейности, необходими за дефиниране, развитие, валидиране, изграждане, експлоатация, обновяване и усъвършенстване на европейските навигационни спътникови системи, а именно системата, установена по програмата „Галилео“, и системата EGNOS, и всички дейности за обезпечаване на сигурността им и оперативната съвместимост.

Тези програми също така целят максимално увеличаване на социално-икономическите ползи от европейските навигационни спътникови системи, по-специално чрез насърчаване на използването на системите и подкрепа за разработването на приложения и услуги, основани на тези системи.

Цели и приоритети на програмата:

- Предлагане на отворена услуга („open service“ — „OS“), която е безплатна за ползвателите и предоставя информация за позициониране и синхронизация, предназначена главно за масовите приложения на спътниковата навигация;
- Принос, посредством сигналите на отворената система на „Галилео“ и/или съвместно с други навигационни спътникови системи, към услугите за наблюдение на целостта, насочени към ползватели на приложения, свързани с безопасността на човешкия живот, в съответствие с международните стандарти;
- Предлагане на търговска услуга („commercial service“ — „CS“) за развитие на приложения за професионални или търговски цели чрез подобрени резултати и на данни, чиято добавена стойност надхвърля тази на данните, осигурени от отворената услуга;

- Предлагане на публично регулирана услуга ("public regulated service" — „PRS“), запазена за оправомощени от правителствата ползватели, за приложения с чувствителен характер, които изискват висока степен на непрекъснатост на услугата, безплатно за държавите-членки, Съвета, Комисията, ЕСВД и, по целесъобразност, за надлежно оправомощените агенции на Съюза. При публично регулираната услуга се използват силни и шифровани сигнали. Въпросът дали да се начисляват такси на другите ползватели на PRS, посочени в член 2 от Решение № 1104/2011/ЕС, се преценява във всеки отделен случай, като в споразуменията, сключени съгласно член 3, параграф 5 от същото решение, се включват подходящи разпоредби;

- Принос към услугата по търсене и спасяване („search and rescue“ — SAR) на системата COSPAS-SARSAT посредством засичане на предавани от маяци сигнали за бедствие и препращане на съобщения до тях.

Допустими дейности:

- Проучванията и срещите с експерти;
- Информационните и комуникационните дейности, включително институционалната комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те имат пряка връзка с целите на настоящия регламент, по-специално с оглед осигуряването на единодействие с други съответни политики на Съюза;

- Мрежите в областта на информационните технологии, чиято цел е обработка или обмен на информация;

- Всяка друга техническа или административна помощ, оказвана на Комисията за управлението на програмите.

За изпълнението на тези дейности програмата подкрепя следните фази:

1. Фаза на дефиниране, която приключи през 2001 г. и по време на която беше проектирана архитектурата на системата и бяха определени нейните елементи;

2. Фаза на развитие и валидиране, която се предвижда да приключи до 31 декември 2013 г. и която обхваща изграждането и изстрелването на първите спътници, изграждането на първите наземни инфраструктури и всички дейности и операции, необходими за валидирането на системата в орбита;

3. Фаза на разгръщане, която трябва да приключи до 31 декември 2020 г. и която включва:

- Изграждане, установяване и защита на цялата космическа инфраструктура, по-специално всички спътници, необходими за постигане на специфичните цели и необходимите резервни спътници и свързаните с това поддръжка в развитие и операции;

- Изграждане, установяване и защита на цялата наземна инфраструктура, по-специално на инфраструктурата, необходима за контролиране на спътниците и за обработване на спътниковите радионавигационни данни, и на обслужващи центрове и други наземни центрове и свързаните с това поддръжка в развитие и операции;

- Подготовка за фазата на експлоатация, включително подготвителни дейности, свързани с осигуряването на услугите.

4. Фаза на експлоатация, която включва:

- Управлението, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитие и защита на космическата инфраструктура, включително управление на попълването и обновяването;

- Управлението, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитие и защита на наземната инфраструктура, и по-специално на обслужващите съоръжения и други наземни центрове, мрежи и обекти, включително управление на попълването и обновяването;

- Разработване на бъдещи поколения на системата и развитие на услугите;
- Операции по сертификация и стандартизация, свързани с програмата;
- Предоставяне и пазарна реализация на услугите;
- Сътрудничество с други ГНСС;
- Всички други дейности, необходими за разработването на тази система и за нормалното изпълнение на програмата.

5. Фазата на експлоатация на системата EGNOS обхваща основно:

- Управлението, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитие и защита на космическата инфраструктура, включително управление на попълването и обновяването;
- Управлението, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитие и защита на наземната инфраструктура, и по-специално на мрежи, обекти и поддържащи съоръжения, включително управление на попълването и обновяването;
- Развитие на бъдещи поколения на системата и развитие на услугите;
- Операции по сертификация и стандартизация, свързани с програмата;
- предоставяне и пазарна реализация на услугите;
- Всички елементи, свързани с надеждността на системата и експлоатацията ѝ;
- Дейности по координиране във връзка с постигането на специфичните цели.

Кой може да кандидатства:

- Банки;
- Университети;
- Администрации;
- Корпорации;

- Изследователски центрове.

Бюджет за програмния период от 7 години: 7 071 730 000 евро

Повече информация:

<http://ec.europa.eu/growth/sectors/space/galileo/>

Програмата: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1285&from=BG>

СЪДЪРЖАНИЕ

Рамкова програма за изследвания и иновации – „Хоризонт 2020“	3
Програмата за конкурентоспособност на предприятията и малките и средни предприятия „COSME“	7
Програма „Еразъм +“	10
Програма за околната среда и действия по климата „Life“	14
Програма "Здраве за растеж"	19
Програма „Европа за гражданите“	23
Програма „Творческа Европа“	26
Програма „Права, равенство и гражданство“	31
Програма „Правосъдие“	34
Програма „Потребители“	37
Програма на ЕС за заетост и социални иновации (ЗИСИ)	41
Програма "Перикъл 2020" за обмен, помощ и обучение за защита на еврото срещу фалшифициране	45
Програма „Херкулес III“	49
Програма „Фискалис 2020“	54
Програма „ЕВРОСТАРС 2“	57
Програма за прилагане и експлоатиране на европейски навигационни сателитни системи „Галилео“	59